

UZASADNIENIE

W pozwie o ochronę dóbr osobistych z dnia 2 lipca 2012 roku pełnomocnik powódki A. K. (1) wniósł o zakazanie pozwanym M. P. (1), J. P. (1) oraz A. K. (2) naruszania dóbr osobistych A. K. (3) naruszających jej cześć i dobre imię poprzez rozpowszechnianie nieprawdziwych informacji, że pomiędzy pozwanymi a A. K. (1) występującą w sprawie IC 707/09 jako biegłą występuje spór nazwany istnieniem konfliktu interesów związanych z działalnością przeprowadzenia zmian ustrojowych w Polsce, że biegłą była pracownikiem MSW w jej szeregach SB, i po negatywnej lustracji podjęła obowiązki biegłej. Ponadto w interesie A. K. (1) jako biegłej nie leży wykonywanie prawidłowej i należytej opinii gdyż straciłaby źródło dochodów.

Nadto wniósł o zobowiązanie pozwanych do złożenia oświadczenia na piśmie do akt sprawy I Ns 707/09, w którym pozwani oświadczają, iż pomówienie zawarte w piśmie z dnia 08 grudnia 2008 roku, iż biegłą była pracownikiem MSW w szeregach SB i była negatywnie zlustrowana oraz wykonała opinię nierzetelnie jest nieprawdziwe, a także zobowiązanie pozwanych do pisemnego przeproszenia powódki o to, że pracowała w szeregach SB, była negatywnie zlustrowana i wykonała nierzetelnie opinię. Nadto pełnomocnik wniósł o obciążenie pozwanych kosztami procesu.

W uzasadnieniu pełnomocnik wskazał, że w piśmie zawarte są nieprawdziwe stwierdzenia pomawiające biegłą A. K. (1), o to że była pracownikiem MSW w szeregach SB, że przeszła negatywną lustrację i podjęła obowiązki biegłej, która nie wykonała prawidłowej i rzetelnej opinii. Pomówienia te naruszają cześć, godność osobistą i dobre imię biegłej A. K. (1).

Pomówienia te są nieprawdziwe: po pierwsze biegłą nigdy nie pracowała w SB, zatrudniona była jako pracownik cywilny policji po 1989 roku. Wpisana jest na listę biegłych Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim, która wykonuje opinię w sposób fachowy, rzetelny i zgodnie z wiedzą specjalistyczną, którą posiada. Skierowanie przez pozwanych pisma, które ma stanowić ustosunkowanie się do opinii biegłej, a jednocześnie zawiera osobiste odniesienie pozwanych do powódki, które nie jest zgodne z rzeczywistym stanem faktycznym, daje podstawę do twierdzenia, że naruszono dobra osobiste powódki, jak również że podjęto czynności zmierzające do powszechnego rozpowszechnienia nieprawdziwych informacji w takim celu, aby te informacje dotarły do nieograniczonej liczby osób w celu wyrządzenia powódce krzywdy.

W odpowiedzi na pozew pozwany M. P. (1) wniósł o odrzucenie pozwu oraz obciążenie powódki kosztami.

W uzasadnieniu wskazał że spotkał się z powódką w dniu 21 grudnia 1989 r. podczas selekcji i wielogodzinnego przesłuchania na VIII piętrze K. Milicji Obywatelskiej w P. Tryb, gdzie powódka była w czteroosobowym zespole i pilnowała pozwanego. Pozwany tym samym nie ma zaufania do powódki jako byłego współpracownika organów bezpieczeństwa.

Odnosząc się do wydawanych przez powódkę opinii w sprawach, gdzie pozwany był stroną, pozwany negował fachowości i rzetelność opinii oraz zgłaszał zarzuty merytoryczne dotyczące opinii sporządzonej w sprawie IC 707/09.

Pozwane J. P. (1) oraz A. K. (2) wniosły o odrzucenie pozwu oraz z ostrożności procesowej rozdzielenie pozwu na część dotyczącą pracy zawodowej powódki przed 1989 r oraz na część dotyczącą opinii dotyczącej wyceny nieruchomości i sporządzenia operatu szacunkowego oraz na część dotyczącą zarzutu pracy powódki w szeregach SB oraz wykonania nierzetelnej opinii.

W uzasadnieniu pozwane wskazały, że przytoczone w pozwie stwierdzenie jest osobistą wypowiedzią M. P. (1), że **„pomiędzy powodem a biegłą A. K. istniał i istnieje konflikt interesów związanych z działalnością przeprowadzenia zmian ustrojowych w Polsce, biegłą była pracownikiem MSW w jej szeregach SB, by po negatywnej lustracji podjąć obowiązki biegłej, zaś powód wielokrotnie przesłuchiwany przez organa MSW po wprowadzeniu stanu wojennego nie darzy estymą byłych pracowników SB jako osób zaufania publicznego. ” oraz odkreśliły, że nigdy nie miałyśmy osobistego kontaktu z panią A. K. (1)**

w związku z jej pracą zawodową przed czerwcem 1989r. i w tym zakresie pozwane wniosły o wyłączenie pozwanych z tej części pozwu.

Pozwane zgłosiły zarzuty co do fachowości i rzetelności opinii sporządzanych przez biegłą w sprawach, w których były stroną oraz podniosły zarzuty merytoryczne dotyczące opinii sporządzanych w tych sprawach , również w sprawie I C 707/09 .

W toku dalszego postępowania oraz ostatecznie podczas rozprawy w dniu 31 lipca 2013 roku pełnomocnik powódki A. K. (5) podtrzymał powództwo i wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa adwokackiego.

Pozwany M. P. (1) występujący w imieniu własnym i jako pełnomocnik pozostałych pozwanych wniósł o odrzucenie pozwu.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka A. K. (1) w 1979 roku ukończyła studia na Wydziale Budownictwa Lądowego Politechniki G. . Następnie podejmowała zatrudnienie w państwowych przedsiębiorstwach budowlanych .

(dowód: zeznania powódki k. 38-39 nagranie od 03:20 -04:30)

Powódka A. K. (1) jest biegłą sądową z listy biegłych Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim w dziedzinie wyceny nieruchomości.

(bezsporne)

Pozwany M. P. w okresie stanu wojennego był przesłuchiwany w dniu 14 grudnia 1981 roku przez pracowników służby MSW – SB w komendzie w P.. Nie postawiono mu zarzutów. Nie był internowany. Następnie został zwolniony z pracy.

(dowód: zeznania pozwanego k. 39 nagranie od 10:00-15:00)

Jako biegła sądowa rzeczoznawca majątkowy A.k.sporządzała opinie w sprawach, w których pozwani byli stroną postępowania.

(bezsporne)

Powódka jako biegła sądowa rzeczoznawca majątkowy sporządziła m, in: opinię w sprawie I C 707/09 Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim z powództwa M. P. (1), J. P. (1) i A. K. (2) przeciwko (...) S.A. o zapłatę .

W sprawie tej M. P. (1), J. P. (1) oraz A. K. (2) wnieśli w dniu 8 sierpnia 2012 roku pismo procesowe z wnioskiem o odrzucenie opinii biegłej A. K. (1).

W piśmie wskazali, że pomiędzy „M. P. (1) a biegłą A. K. istniał i istnieje konflikt interesów związanych z działalnością przeprowadzenia zmian ustrojowych w Polsce, biegła była pracownikiem MSW w jej szeregach SB, by po negatywnej lustracji podjąć obowiązki biegłej, zaś powód wielokrotnie przesłuchiwany przez organa MSW po wprowadzeniu stanu wojennego nie darzy estymą biegłych pracowników SB jako osób zaufania publicznego.

W interesie biegłej K. nie leży wykonanie prawidłowej i rzetelnej opinii gdyż straciłaby źródło dochodu, czy opinia jest rzetelna czy nieprawidłowa biegła i tak otrzyma swoje wynagrodzenie a w przypadku wykonania prawidłowej opinii pozbawiłaby się wynagrodzenia za sporządzanie następnych opinii - trzecia opinia tej samej biegłej dla tej samej nieruchomości”.

W piśmie tym zostały zgłoszone zarzuty merytoryczne dotyczące wydanej opinii przez biegłą dotyczące ustalenia (sposobu) wartości ceny gruntu.

(dowód: zeznania pozwanego k. 39 nagranie od 16:00-19.00, piso k. 89-92)

Powódka A. K. (1) nie była współpracownikiem Służb Bezpieczeństwa PRL w latach 1980-82. Nie była pracownikiem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych PRL ani osobą oddelegowaną do pracy w MSW. Nie pracowała w organach Milicji Obywatelskiej.

Jako biegła sądowa nie podlega obowiązkowi lustracji. Nie toczyło się wobec niej żadne postępowanie weryfikacyjne , lustracyjne w zakresie zajmowanego stanowiska biegłej sądowej, ani z innego tytułu.

Nie składała oświadczenia o współpracy z organami PRL .

Od 1991 roku była zatrudniona jako pracownik cywilny Policji.

Kwerenda w sprawie A. K. prowadzona w zasobie archiwalnym IPN w W. jest zamknięta i w zasobach archiwalnych nie odnaleziono dokumentów, na podstawie których można by było potwierdzić zatrudnienie A. K. bądź oddelegowanie do pracy w MSW w latach 1980-82.

W zasobach IPN w Ł. brak jest oświadczenia A. K. oraz w zasobach IPN w Ł. nie odnaleziono dokumentów, na podstawie których można by było potwierdzić zatrudnienie A. K. bądź oddelegowanie do pracy w MSW w latach 1980-82 .

(dowód: zeznania powódki k. 38-39 nagranie od 03:20-7:00, k. 103 nagranie od 03:00 – 06:40, pismo IPN – u k. 61-62, pismo MSW k. 64 , pismo IPN –u k. 72,73)

Stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wyżej powołane dowody , w szczególności w oparciu o zeznania stron, pisma pochodzące od MSW i IPN –u w W. oraz w Ł., który materiał nie był spory i kwestionowany w toku postępowania .

Sąd w trybie art. 5 kpc pouczył pozwanego M. P. działającego w imieniu własnym oraz innych pozwanych o konieczności dowodzenia twierdzeń w sprawie. Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe, zwrócił się do placówek MSW oraz IPN w W. oraz w Ł. o udzielenie informacji , czy A. K. była zatrudniona bądź oddelegowana do pracy w MSW w latach 1980-82. i Sąd uznał za wiarygodne informacje uzyskane od tych placówek, aby na ich podstawie czynić ustalenia w niniejszej sprawie. Podkreślić należy, że w obecnym stanie prawnym wyżej wspomniane działania podjęte przez Sąd stanowią jedyną formę weryfikacji twierdzeń i zarzutów objętych przedmiotowym postępowaniem.

Jednocześnie w sprawie nie ma podstaw do przyjęcia twierdzeń pozwanego o współpracy powódki z organami MSW – SB. Podkreślić należy, że opisywane przez pozwanego zdarzenie miało miejsce przeszło 20 lat temu . Pozwany nie znał personaliów osób uczestniczących w przesłuchaniu. Rozpoznanie powódki przez pozwanego na S. rozpraw nastąpiło po dłuższej chwili namysłu na zasadzie porównania fizjonomii powódki z obecną podczas przesłuchania kobietą. Biorąc pod uwagę okoliczności przesłuchania , stres z tym związany , wpływ czasu , Sąd nie dał wiary, że powódka znajdowała się w miejscu i sytuacji opisanej przez pozwanego. Pozwany nie udowodnił tej okoliczności.

Nawet gdyby powódka znajdowała się w miejscu i czasie wskazanym przez pozwanego na tej podstawie nie można automatycznie stawiać wniosku o jej współpracy ze służbami SB.

Jednocześnie zważyć należy, że pozwany zaczął stawiać pod adresem powódki zarzuty współpracy z organami SB dopiero w sytuacji, gdy w toczących się z jego udziałem postępowaniach sądowych, powódka jako biegła sądowa, zaczęła wydawać opinie , których treść była niesatysfakcjonująca dla pozwanego.

Dlatego też w niniejszej sprawie nie ma podstaw do uznania twierdzeń pozwanego pod adresem powódki o współpracy z SB za wiarygodne.

Sąd oddalił wniosek strony pozwanej o zobowiązanie powódki do złożenia świadectw zatrudnienia za okres 1980-82 jako , że okoliczności objęte tezą dowodową zostały już w sprawie udowodnione treścią pism pochodzących od MSW i IPN –u w W. oraz Ł. i nie ma podstaw w sprawie aby uznać twierdzenia przeciwne za wiarygodne.

Podkreślić należy, na co sam zwrócił uwagę pozwany, że samo miejsce zatrudnienia nie przesądza automatycznie o przynależności do struktur MSW bądź współpracy z tymi służbami. Nawet gdyby okazało się, że powódka była zatrudniona we wnioskowanym okresie na terenie P. w jakimkolwiek zakładzie okoliczność ta nie przesądzałaby o jej przynależności bądź współpracy ze służbami specjalnymi .

Sąd oddalił wniosek o załączenie akt IC 330/12 z uwagi na prekluzję dowodową , jak również brak związku merytorycznego z przedmiotową sprawą. Sprawa ta zawiśła pomiędzy innymi stronami. Teza dowodowa obejmowała przeświadczenie pozwanego, że we wnioskowanej sprawie biegła A. K. zaprezentowała odmienne stanowisko w zakresie opiniowania podobnej nieruchomości i jej wyceny, i miałyby to być korzystniejsze dla powoda, co w ocenie Sądu nie ma związku z przedmiotowym postępowaniem.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z treścią art. 23 kc dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach.

Zgodnie z treścią art. 24 kc ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie. Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny.

Do najważniejszych dóbr osobistych, które wyraźnie wymienia przepis art. 23 k.c. należy cześć (dobre imię, dobra sława, reputacja, honor, godność osobista), jako wartość właściwa każdemu człowiekowi. Obejmuje ona wszystkie dziedziny jego życia osobistego, zawodowego i społecznego. Naruszenie czci może, więc nastąpić przez pomówienie o ujemne postępowanie w życiu osobistym, jak i przez zarzucenie niewłaściwego zachowania w życiu zawodowym naruszające dobre imię danej osoby i mogące narazić ją na utratę zaufania potrzebnego do wykonywania zawodu lub innej działalności.

Na te okoliczności wskazywała powódka A. K. (1) w sprawie będąca biegłą sądową.

Stosownie do przepisów art. 23 i 24 k.c. poszkodowanemu w przypadku naruszenia jego dobra osobistego służy ochrona cywilnoprawna.

Dobra osobiste podlegają ochronie, jeżeli ich naruszenie (zagrożenie) jest bezprawne.

Rzeczą poszkodowanego jest wykazanie takich przesłanek odpowiedzialności, jak istnienie dobra osobistego i jego naruszenie lub zagrożenie naruszenia, nie musi on natomiast wykazywać, że działanie sprawcy było bezprawne.

W polskiej doktrynie cywilistycznej panuje obiektywne pojęcie bezprawności, według którego bezprawne jest zachowanie się sprzeczne z normami prawa lub zasadami współżycia społecznego, bez względu na winę, a nawet świadomość sprawcy.

Osoba szukająca ochrony przewidzianej w art. 24 k.c. nie musi, zatem wykazywać winy sprawcy zagrożenia lub naruszenia dobra osobistego. Ciężar dowodu w braku bezprawności działania (art. 24 k.c.) spoczywa na osobie, której zarzucono naruszenie dobra osobistego. Musi ona wykazać, że była do tego uprawniona.

Przepis art. 24 § 1 k.c. statuuje, bowiem domniemanie bezprawności działania sprawcy naruszenia dobra osobistego. Każde, więc naruszenie lub zagrożenie takiego dobra należy wstępnie kwalifikować, jako bezprawne. Domniemanie to może sprawca obalić, jeżeli wykaże, że zachodziła jedna z okoliczności wyłączających bezprawność działania. Okolicznościami tymi są: działanie w ramach porządku prawnego, tj. działanie dozwolone przez obowiązujące przepisy prawa, wykonywanie prawa podmiotowego, zgoda pokrzywdzonego, działanie w obronie uzasadnionego interesu społecznego (por. wyrok SN z dnia 19 października 1989 r., II CR 419/89, OSP 1990/11-12/377).

Zgodnie z uzasadnieniem orzeczenia Sądu Najwyższego z 10.09.1999r. w sprawie IIICKN 939/98 OSNC 2000/3/56 stosownie do art.24 § 1 k.c. osoba, której cześć została naruszona cudzym działaniem, może żądać ochrony przed sądem, chyba że to działanie nie jest bezprawne.

W zdaniu pierwszym § 1 art. 24 k.c. ustawodawca wprowadził ogólne domniemanie bezprawności działań naruszających dobra osobiste. Na gruncie kodeksu cywilnego przyjmuje się obiektywne kryteria bezprawności. Postawienie komuś zarzutu nieprawdziwego, naruszającego jego cześć, jest zawsze działaniem sprzecznym z zasadami współzycia społecznego i w związku z tym bezprawnym, choćby postawienie takiego zarzutu podyktowane było dobrą wiarą jego autora i poparte jego starannością w sprawdzaniu danych, na których zarzut się opiera. W takim, bowiem wypadku dobra wiara autora zarzutu wyłącza jedynie jego winę (podobnie Sąd Najwyższy np. w orzeczeniach z dnia 7 września 1972 r.,

I CR 374/72, OSPiKA 1974, nr 2, poz. 28, z dnia 12 grudnia 1978 r., IV CR 421/78, nie publ., z dnia 25 października 1982 r., I CR 239/82, nie publ., z dnia 3 lipca 1987 r., I CR 138/87, OSNCP 1989, nr 1, poz. 15).

W świetle powyższego postawienie powódce A. K. (1) w cytowanych wypowiedziach zarzutów naruszających jej cześć, nie znajdujących oparcia w faktach (na podstawie pism IPN i MSW), choćby podyktowane było dobrą wiarą autora (przeświadczeniem wywodzonym z uzasadnionych podstaw, że wypowiedź ta jest oparta na prawdziwych faktach i że broni społecznie uzasadnionego interesu), stanowi "bezprawie cywilne".

Podkreślić należy, że powódka nie składała oświadczenia lustracyjnego , nie była też do tego obowiązana zgodnie z treścią art. 4 i 7 ustawy z dnia 18 października 2006 roku o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U 2007 nr 63 poz. 425).

Przeświadczenie pozwanego o współpracy powódki ze służbami MSW opiera się na rzekomym zdarzeniu, że pozwany w toku swego przesłuchania przez organy MSW miał styczność z powódką, która go pilnowała. Przy czym pozwany nie znał wówczas personaliów tej osoby, a zdarzenie jest sprzed ponad 20 lat.

W przedmiotowej sprawie Sąd przeprowadził postępowanie dowodowe, które wykazało, że w zasobach archiwalnych nie odnaleziono dokumentów, na podstawie których można by było potwierdzić zatrudnienie A. K. bądź oddelegowanie do pracy w MSW w latach 1980-82 na podstawie pism IPN oraz MSW.

Informacja więc o tym ,że powódka współpracowała ze służbą bezpieczeństwa PRL nie jest prawdziwa, w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, gdzie w obecnym stanie prawnym wspomniane działania podjęte przez Sąd stanowią jedyną formę weryfikacji twierdzeń i zarzutów objętych przedmiotowym postępowaniem.

Pozwany naruszył dobra osobiste powódki w postaci jej czci i dobrego imienia we wszystkich sferach tj. sferze wewnętrznej nazywanej godnością osobistą i sferze zewnętrznej nazywanej dobrym imieniem .

Zawarte w spornym piśmie procesowym informacje godzą w w/w dobra osobiste powódki ,zarzut współpracy z powyższymi służbami jest bowiem odbierany wyłącznie pejoratywnie w społeczeństwie polskim.

Rozpowszechnienie tych informacji, jest tym bardziej krzywdzące dla powódki gdyż jest ona biegłą sądową i angażuje się w wydawanie szeregu opinii sądowych. Stwierdzenia o rzekomej współpracy powódki z organami SB poniżają powódkę i narażają na utratę zaufania niezbędnego do wykonywania jej funkcji.

Ciężar wykazania braku bezprawności naruszenia dobra osobistego spoczywa na pozwanym, w niniejszej sprawie nie zachodzi żadna okoliczność wyłączająca bezprawność działania pozwanego. Bezprawność wyłączona jest tylko wówczas, gdy wypowiedź zawiera informacje prawdziwe /M. Pazdan: Kodeks cywilny – Komentarz pod red. K. Pietrkowskiego W-wa 2008, s.123/.

Informacja o tym, że powódka współpracowała ze służbą bezpieczeństwa PRL nie jest prawdziwa.

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego uznać należy, że pozwany naruszył dobra osobiste powódki poprzez używanie nieprawdziwych informacji oraz działał bezprawnie.

Żądanie usunięcia skutków naruszenia dóbr osobistych powódki poprzez zakazanie rozpowszechniania nieprawdziwych informacji o jej rzekomej współpracy z SB oraz umieszczenie oświadczenia na piśmie w aktach IC 707/09 wraz z przeprosinami w aktach sprawy jest uzasadnione w świetle art. 23 oraz 24 kc.

Ochrona prawna udzielona powódce jest adekwatna do stopnia naruszenia jej dóbr osobistych, stanowi należyta rekompensatę skutków naruszenia dóbr osobistych, a obowiązanego nie obciąża ponad miarę.

Jednocześnie podkreślić należy, że nie można podzielić wniosków pozwanych J. P. oraz A. K., które usiłowały rozdzielić roszczenia w sprawie według kryteriów personalnej styczności z powódką, gdyż pismo zostało podpisane przez wszystkich trzech pozwanych w sprawie mających pełną zdolność do czynności prawnych i wszyscy ponoszą odpowiedzialność za zawarte w piśmie stwierdzenia i oświadczenia.

Odnosząc się do żądania petitum pozwu w pkt 2 dotyczącego w szczególności rzetelności wykonania opinii przez biegłą podnieść należy, że cytowane zdanie „w interesie biegłej A. K. (1) nie leży wykonanie prawidłowej i należytej opinii gdyż straciłaby źródło dochodu” jest przykładając tą treść do całości wypowiedzi pozwanego zawartej w spornym piśmie, jedynie fragmentem tego pisma, nie odzwierciedlającym całości intencji autora. W kolejnym fragmencie bowiem pisma pozwany zawarł stwierdzenie, że wynagrodzenie biegłej niezależnie od trafności opinii jest należne, a zdaniem pozwanego w przypadku, gdy biegła wyda „dobrą” opinię to nie będzie musiała wydawać kolejnych i pozbawiłaby się tym samym wynagrodzenia.

Uwzględnienie roszczenia strony powodowej w tym zakresie stanowiłoby zdaniem Sądu środek nieadekwatny do zgłoszonego przez stronę powodową naruszenia dobra, gdyż cytowane zdanie jest wyrwane z kontekstu i nie odzwierciedla intencji autora. Zastosowanie w tym zakresie środków ochrony prawnej jest niezasadne.

Wskazać również należy, że przeświadczenie pozwanych o nierzetelności opinii stanowi element ocenny tej opinii.

Strona w toku postępowania ma prawo kwestionować treść opinii, wykazywać jej wady, zgłaszać zastrzeżenia, jak również ewentualnie może zgłosić wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego.

Opinia biegłego podlega weryfikacji i ocenie Sądu w oparciu o całokształt zebranego w sprawie materiału dowodowego. Podlega ocenie na podstawie kryteriów zgodności z zasadami logiki, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłego, podstaw teoretycznych opinii, a także sposobu motywowania oraz stopnia skuteczności wyrażonych w niej wniosków. Nie stanowi więc samoczynnie dowodu w sprawie kategorycznie narzucającego rozstrzygnięcie w sprawie, gdyż Sąd nie jest opinią związany.

Dlatego też Sąd nie uwzględnił roszczeń w zakresie dotyczącym twierdzeń o nierzetelności opinii, nie upatrując w tym bezprawności działania i oddalił powództwo w tym zakresie.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 kpc. stosując zasadę odpowiedzialności za wynik postępowania i uwzględniając połowiczne uwzględnienie roszczeń zasądzając połowę kosztów zastępstwa procesowego, połowę opłaty sądowej od pozwu i skarbowej od pełnomocnictwa.